

İstanbul, 12.1.2026

MALTEPE ÜNİVERSİTESİ TEKNOLOJİ VE FİKRİ MÜLKİYET HUKUKU UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

YARGIDA YAPAY ZEKÂ KULLANILMASI ARAŞTIRMA GRUBU

Maltepe Üniversitesi Teknoloji ve Fikri Mülkiyet Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin (MÜTFİM) kuruluş amacı, teknoloji ve fikri mülkiyet konusundaki güncel gelişmeleri takip etmek ve yenilikçi bir yaklaşımla topluma bu konuda uzmanlık desteği sunmaktır. Yapay zekâ (YZ) alanında son yıllarda meydana gelen teknolojik yenilikler, birçok alanda olduğu gibi hukukta ve bu bağlamda yargıda da köklü bir dönüşüme neden olmuştur.

Yapay zekâ uygulamalarını kullanmak artık bir moda akımından çok daha fazlasını ifade etmekte ve yapay zekâyla sorumlu bir şekilde etkileşim kurmak, yapay zekânın yeteneklerini etik sınırlar içinde kullanmayı öğrenmek günümüz dünyasının vazgeçilmez becerileri arasında yer almaktadır.

Hukukun araştırılması ve yorumlanması, somut olaya uygun içtihatlar elektronik olarak erişim¹, yasal belge taslağı hazırlanması, eşler ve çocuklar için nafakanın ya da kişisel bedeni zararların hesaplanması² gibi yargısal faaliyete ilişkin birçok alanda YZ kullanılmaya başlanmıştır. Adalete erişimi kolaylaştırmak ve genişletmek amacıyla dezavantajlı gruplara ya da riskli meslekleri icra edenlere yönelik YZ destekli sohbet robotları yargıda yapay zekâ kullanımına farklı bir boyut kazandırmıştır³. Dünyanın farklı yargı geleneklerindeki örneklerden⁴ de anlaşılacağı üzere, diğer alanlarda olduğu gibi yargıda da YZ'nin kullanımı kaçınılmaz görünmektedir.

¹ Avrupa Adaletlik Etkinlikli Komisyonunun (CEPEJ) 2024 Raporunda, içtihatlar web ve mobil üzerinden erişim sağlanması amacıyla Yargıtay'ın YZ tabanlı uygulamalarla çalışan Yargıtay İctihat Merkezi (YİM) oluşturmalarına yer verilmiştir (<https://rm.coe.int/fiche-pays-partie-2-en/1680b21e99> - Erişim T: 28.12.2025); YİM'e <https://www.yargitayictihatmerkezi.gov.tr/kararArama> adresinden ulaşılabilir.

² Artificial Intelligence, Judicial Decision-Making And Fundamental Rights https://ssm-italia.eu/wp-content/uploads/2025/02/JuLIA_handbook-Justice_final.pdf - Erişim T.: 28.12.2025)

³ Oxford Institute of Technology and Justice tarafından bu konuda YZ destekli programlar uygulanmaktadır. (<https://www.techandjustice.bsg.ox.ac.uk/access-to-justice> - Erişim T.:28.12.2025)

⁴ Çin'deki yerel polis güçleri Mayıs 2023'te şüpheli davranışları tespit etmek, suçları önlemek ve dolandırıcılıkla mücadele etmek için YZ'yi uygulamak amacıyla Jiangsu eyaletinin Kunshan şehrinde bir

Yargıda YZ kullanılmasının iş süreçlerinin hızlandırılması, verimliliğin artırılması, zaman ve emek tasarrufunun sağlanması gibi bir dizi benzersiz fırsatlar sunduğu açıktır. Diğer taraftan sınırlı sayıda uluslararası şirketin kontrolünde olan YZ uygulamalarının güç yoğunlaşmasına yol açması, etik ihlallerine karşı etkili mekanizmaların bulunmaması, insanların temel haklarını ihlal etme potansiyeli taşıması gibi hiç de hafife alınamayacak risklerinin de kontrol edilmesi gerekmektedir.

İyi işleyen bir yargı sistemi, demokrasiye ve hukukun üstünlüğüne uygunluğu sağlamak için gerekli temel bir kurumdur. Tüm diğer korumaların başarısız olduğu durumlarda bile bu, hukukun sağladığı hak ve özgürlüklerin gaspına karşı halk için bir güvence oluşturur⁵. Devlet ve toplum hayatı bakımından taşıdığı bu yaşamsal önemden dolayı yargı, YZ'nin kullanılması bakımından en hassas alanlardan biridir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, yapay zekânın yargı süreçlerinde etkili ve etik kullanımla ilgili politikaların geliştirilmesi, yargıda YZ'nin kullanılmasına ilişkin bilimsel araştırma yürütülmesi, risklerin ve fırsatların belirlenmesi, rapor hazırlanarak yayımlanması ve kamuoyu ile karar vericilerin bu konuda bilinçlendirilmesine katkı sağlamaya yönelik çalışmaların yapılması amacıyla MÜTFİM Yönetim Kurulu'nun 6.11.2025 tarihli toplantısında "Yargıda Yapay Zekâ Kullanılması Araştırma Grubu" kurulmasına karar verilmiştir.

MÜTFİM Yönetim Kurulu'nun yukarıda belirtilen 6.11.2025 tarihli kararının icrası kapsamında Araştırma Grubu Prof. Dr. Ahmet Ulvi Türkbağ, Prof. Dr. İnayet Aydın, Prof. Dr. Asaf Varol, Doç. Dr. Aziz Serkan Arslan, Dr. Nagehan Gürbüz Ersoy, Dr. Mustafa Saldırım (koordinatör), Dr. Tülay Gökdemir Tamer ve Bilgisayar Y. Müh. Nedim Birol Yürüten'in katılımlarıyla oluşturulmuştur.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

"YZ Polisi" birimi (Kunpeng Ekibi) kurmuştur. Çin Yüksek Halk Mahkemesi'nin Yargı Alanlarında Yapay Zekânın Kullanımının Düzenlenmesi ve Güçlendirilmesine İlişkin Görüşlerine göre Çin yargısı, 2025 yılı sonuna kadar tüm mahkemelerin dış yargı hizmetlerini ve iç yönetimi güçlendirmek için YZ kullanmasını ve 2030 yılına kadar YZ'nin tamamen faaliyete geçerek yargı süreçlerine üst düzey destek sağlamasını hedeflemektedir (Bkz. <https://www.techandjustice.bsg.ox.ac.uk/research/china#use-1> – Erişim T.: 28. 12. 2025). ABD'nin bazı eyaletlerinde YZ ya da diğer otomatik sistemler, suçlunun tekrar suç işleme riski, kefalet miktarının belirlenmesi, şartlı tahliye gibi çeşitli karar alma süreçlerinde uygulanmaktadır. (https://ssm-italia.eu/wp-content/uploads/2025/02/JuLIA_handbook-Justice_final.pdf - Erişim T.: 28.12. 2025).

⁵ Bangalor Yargı Etiği İlkelerinin Yorumu, (Çev. Saldırım, M. / Eriş, N. / Batur, F), Ankara 2020, Yargıtay Yayını, s.7.